

**ДОНЕЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення Вченої ради
Донецького ОБЛІППО

(протокол № 3 від «24» березня 2026 р.)

Вводяться в дію з «01» квітня 2026 р.

Ректор _____ О. А. Барабанова
Заказ по Донецькому ОБЛІППО № 59
від «24» березня 2026 р.)

ПРОГРАМА

здійснення супервізії вчителів та/або керівників і заступників керівників закладів загальної середньої освіти, які забезпечують реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти в другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання), та/або беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти у 2026/2027 навчальному році в пілотних (10) класах

**«ГРУПОВА СУПЕРВІЗІЯ ЯК ШЛЯХ ДО ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ В
НУШ»**

Краматорськ; Київ – 2026

Розробник(и): Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Барабанова О. А., канд. філ. наук, доцент кафедри суспільно-гуманітарної та медійної освіти, ректор; Волошина І. Г., методист відділу математики, інформатики та технологій; Гарна С. Ю., канд. пед. наук, доцент кафедри суспільно-гуманітарної та медійної освіти, проректор з інноваційної та методичної роботи; Гундарева Г. В., завідувач відділу природничих дисциплін та STEM-освіти; Дубяга А. П., методист відділу національного виховання, позашкільної та громадянсько-історичної освіти; Золотар О. В., завідувач відділу національного виховання, позашкільної та громадянсько-історичної освіти; Капінус Н. О., завідувач відділу початкової освіти, соціалізації, ментальної та гендерної підтримки; Коваленко О. В., завідувач відділу нормативно-правового забезпечення освітньої діяльності та атестації педагогічних кадрів; Ковальова Т. Г., методист відділу мовно-літературної та мистецької освіти; Колган Т. В., канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри управління та адміністрування, проректор з навчальної роботи та економічних питань; Кошалковська Л. І., методист відділу природничих дисциплін та STEM-освіти; Ломакіна Г. І., канд. пед. наук, доцент кафедри педагогіки і психології; Поуль В. С., канд. психол. наук, доцент кафедри педагогіки і психології, декан факультету підвищення кваліфікації педагогічних кадрів; Сичевська-Дегтярьова М. В., завідувач відділу психосоціального, фізичного здоров'я, розвитку особистості та освітньої безбар'єрності; Сопільник А. А., методист відділу менеджменту закладів дошкільної, загальної середньої та професійної освіти; Усачова О. В., методист відділу початкової освіти, соціалізації, ментальної та гендерної підтримки; Щербатюк В. С., завідувач відділу мовно-літературної та мистецької освіти).

Напрямок підвищення кваліфікації: надання послуги з надання супервізії (ГХЗВ).

Термін дії програми: з 01.04.2026 до 01.04.2030 року.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. В умовах реалізації освітньої реформи «Нова українська школа», вибудовування системи безперервної освіти, збільшення навантаження на вчителів під час війни, інших суспільних та освітніх викликів глибокого значення набуває питання своєчасної допомоги та якісної підтримки для освітян. У законах України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту» задекларовані поняття професійного розвитку педагогічних працівників (ст. 59 Закону України «Про освіту»), надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) (п. 2 ст. 54 Закону України «Про повну загальну середню освіту»), закладені основи для створення умов щодо розбудови інституту супервізії в Україні.

Супервізія – це комплекс заходів з надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам на добровільних засадах, що сприяє вдосконаленню їхньої професійної діяльності та професійному розвитку. Супервізія здійснюється на засадах людиноцентризму, доступності, відповідальності, академічної доброчесності, академічної свободи, добровільності, об'єктивності, гуманізму, демократизму, сприяння навчанню протягом життя.

Програма здійснення супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти (далі – Програма) розроблена з урахуванням вимог чинного вітчизняного законодавства у сфері освіти, зокрема законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 (зі змінами), Порядку надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії), затвердженого наказом МОНУ від 14.06.2024 № 855, професійних стандартів за педагогічними професіями, Типової програми підготовки (підвищення кваліфікації) надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОНУ від 13.09.2024 № 1311, наказів МОН від 20.09.2024 № 1349 «Про деякі питання організації надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти» та від 13.03. 2026 № 444 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.09.2024 № 1349» тощо.

В умовах реалізації експериментального проєкту (далі – Експериментальний проєкт) щодо закупівлі послуг з підвищення кваліфікації та супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2025 № 1439) супервізанти можуть отримати послугу супервізії після реєстрації в державній інформаційно-комунікаційній системі підтримки організації, забезпечення та реалізації професійного розвитку педагогічних та/або науково-педагогічних працівників та подання запиту щодо здійснення супервізії. Програма задає рамку здійснення супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти під час упровадження експериментального проєкту. Зміст програми спрямований на формування і розвиток компетентностей, необхідних для професійного зростання педагогічного працівника, подолання професійних труднощів, дотримання професійних стандартів та ін.

Цільова група: учителі та/або керівники та заступники керівників закладів загальної середньої освіти, які забезпечують реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти в другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання), та/або беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти у 2026/2027 навчальному році в пілотних (10) класах.

Обсяг (тривалість): 20 годин.

Особливості реалізації програми: тренери, які пройшли попередню підготовку за програмою підготовки супервізорів.

Форма (форми) здійснення супервізії: дистанційна.

Мета здійснення супервізії: здійснення комплексу заходів із професійної підтримки та допомоги вчителям та/або керівникам та заступникам керівників закладів загальної середньої освіти згідно з вимогами професійних і освітніх стандартів.

Завдання супервізії:

- допомога у визначенні професійних можливостей, потреб і труднощів у педагогічних працівників, ресурсів мотивації їх професійного розвитку;
- здійснення аналізу професійної діяльності педагогічних працівників;
- професійне консультування (допомога) педагогічним працівникам за результатами аналізу їх професійної діяльності;
- професійна допомога в запобіганні (попередженні) та подоланні професійних труднощів;
- сприяння в дотриманні професійних і освітніх стандартів педагогічними працівниками.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- педагоги: предметно-методична (А2), емоційно-етична (Б2), оцінювально-аналітична компетентність (Г3), здатність до навчання впродовж життя (Д1);
- керівники: стратегічне управління закладом освіти (А2), компетентність стратегічного управління персоналом (А3), компетентність забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (Б1).

Очікувані результати супервізії:

- поглиблене розуміння власної практики: усвідомлення педагогічними працівниками професійних можливостей, потреб і труднощів, а також віднайдення ресурсів мотивації для професійного розвитку;
- розширення досвіду використання професійних інструментів: ознайомлення педагогічних працівників з новими методиками, підходами та стратегіями для успішної професійної діяльності;

- розвиток критичного мислення та здатності до рефлексії: стимулювання педагогічних працівників до аналізу власних дій, ухвалення відповідальних рішень та пошуку нових шляхів розв’язання проблем;
- оптимізація роботи педагогічних працівників, підвищення її ефективності та досягнення кращих результатів;
- дотримання педагогічними працівниками професійних стандартів та інших нормативно-правових документів;
- розвинути управлінські компетентності, необхідні для налагодження партнерської взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу, формування атмосфери довіри, взаємоповаги та співпраці.

Система та критерії оцінювання результатів здійснення супервізії: верифікація результатів супервізії – установлення відповідності між запланованими та досягнутими результатами циклу супервізії, проведена рефлексія професійної діяльності.

Документ про здійснення супервізії: свідоцтво про проходження супервізії відповідно до встановленого зразка обсягом 20 годин / 0,67 кредиту ЄКТС.

Вартість: 1444 грн.

2. РОЗПОДІЛ ГОДИН НА ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ЗДІЙСНЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДТРИМКИ ТА ДОПОМОГИ ПЕДАГОГІЧНИМ ПРАЦІВНИКАМ (ЗДІЙСНЕННЯ СУПЕРВІЗІЇ) У СФЕРІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Назва етапу	Групова (академ. годин)
Підготовчий етап	3
Основний етап	14
Заключний етап	3
Усього	20

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Підготовчий етап передбачає здійснення супервізантом самооцінювання професійної діяльності, визначення напрямів професійного розвитку чи педагогічних проблем; формування плану та графіка здійснення циклу супервізії; вибір форм та методів здійснення супервізії.

Основний етап передбачає реалізацію плану здійснення супервізії за узгодженим графіком, коригування плану здійснення циклу супервізії та графіка (за потреби).

Заключний етап передбачає анкетування супервізанта для отримання зворотного зв'язку та подальшого планування заходів з надання професійної підтримки та допомоги (за потреби); складання супервізором документації за результатами циклу супервізії.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 11.03.2026).

2. Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.09.2024 № 1349. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-vnesennia-zmin-do-nakazu-ministerstva-osvity-i-nauky-ukrainy-vid-20092024-1349> (дата звернення: 17.03.2026).

3. Про деякі питання організації надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/93172/ (дата звернення: 11.03.2026).

4. Про затвердження Порядку надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) : наказ Міністерства освіти і науки України від 14.06.2024 № 855. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1201-24#Text> (дата звернення: 11.03.2026).

5. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity> (дата звернення: 11.03.2026).

6. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти» : наказ Міністерства освіти і науки України від 17.09.2021 № 568-21. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh.standartu.keriv.22.09.pdf> (дата звернення: 11.03.2026).

7. Про затвердження Типової програми підготовки (підвищення кваліфікації) надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 13.09.2024 № 1311. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-pidhotovky-pidvyshchennia-kvalifikatsii-nadavachiv-posluh-z-profesiinoi-pidtrymky-ta-dopomohy-pedahohichnym-pratsivnykam-zdiisnennia-supervizii-u-sferi-zah> (дата звернення: 11.03.2026).

8. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 11.03.2026).

9. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 № 463-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 11.03.2026).

10. Про реалізацію експериментального проекту щодо закупівлі послуг з підвищення кваліфікації та супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2025 № 1439. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-realizatsiiu-eksperymentalnoho-proektu-shchodo-zakupivli-posluh-z-pidvyshchennia-y-t51125> (дата звернення: 11.03.2026).

Основна література

1. Супервізія і супер Я : супервізійний гайдбук. Борисенко Ю., Касатова О., Стягунова О., Фільчакова Т., Шеховцова Я. Київ : УІРО. 2025. 31 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/uied-prof-30.09.2025.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).

2. Супервізія не ревізія: методичний поради́к / Ю. О. Борисенко, О. А. Венгловська, Г. В. Гладкова, І. М. Новик, О. О. Стягунова, О. Ф. Федоренко, Я. В. Шеховцова. Київ : УІРО, 2025. 245 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/08/uied-20.08.2025.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).

3. Організація і проведення групової супервізії у сфері загальної середньої освіти (за програмою підвищення кваліфікації тренерів-супервізорів у сфері загальної середньої освіти) : путівник для тренерів / укладачі О. Боярчук, І. Горбенко, Л. Микитюк, О. Федоренко. Київ, 2025, 84 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/uied-15.09.2025.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).

4. Учительський апгрейд: самооцінювання професійної діяльності : збірник діагностичних матеріалів / Ю. Борисенко, О. Венгловська, Г. Гладкова, І. Новик, О. Стягунова, О. Федоренко ; за заг. ред. І. Новик. Київ : УІРО, 2024. URL : <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/uchytelskyj-apgrejd-samooczinyuvannya-profesijnoyi-diyalnosti.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).